

bi se mogla podnijeti ta nezgrapnost na vratima. Ali ovako je izraz »non stop« i nepotreban i lažan.

Novine se uspješnije odupiru nepotrebnim tudićama, ali kako ni lektori ne uspijevaju sve ispraviti, nade se i u njima biseru. Tako Izbor broj 3/78. na 133. strani izvještava o jednom od besmislenih rekorda u dužini pričauja i tvrdi da je junak govorio od ponedjeljka do subote »... brbljajući non-stop s prekidom od sat i pol svakog dana za jelo, kupanje i brijanje. Baš je uvjerljivo pričao bez prekida s prekidom od sat i pol svakog dana. A u svakodnevnom razgovoru slušamo kako je Marija non-stop zakašnjavala, Zlatko non-stop slušao predavanja, Ivica non-stop išao u kazalište, današnja mladež non-stop na dijeti, starci non-stop gledaju kroz prozor

itd., a umjesto non-stop trebalo bi reći stalno, redovito, uvijek, neprekidno, neprestano, često ...

U najnovijem izdanju Klaićevog Rječnika stranih riječi, Zagreb, 1978. piše: »non stop engl. (non-stop) neprekidan, koji ne prestaje; u novije vrijeme postaje imenica koja označuje dučan u kome se bez prekida posluje (kupiti u nonstopu); tako primjenjena i poimeničena, riječ dobiva i naš akcenat; nónstop, 2. mu. nónstópā; kod nas i kao prilog: neprekidno, neprestano, stalno, bez zastoja.« Ovo je samo objašnjenje, ali nikako potvrda — preporuka.

»Non stop« zaista se pretjerano proširio i zato ga treba obuzdati. Nadam se da će jednom posve nestati tako da u Rječniku stranih riječi bude označen kao arhaizam.

Zrinka Vuković

OSVRTI

JOŠ O IMENU MJESTA TIJESNO/TISNO

U Jeziku, XXIV, na str. 28. objavljen je člančić Danijela Dunkića pod naslovom *Tijesno ili Tisno?* Dunkić piše: »Za naziv Tijesno nikada se ne može reći da odražava narodni jezik, jer kad bi tako bilo onda ne bismo imali Tijesno nego Tisno. Ne smije se zaboraviti da se Tijesno nalazi u kraju čiste ikavštine i da u narodu i danas živi ikavski izgovor toga našeg malog 'mista'. Kad je nakon pobjede narodnog preporoda u Dalmaciji namjesto službenog talijanskog jezika uveden hrvatski, talijanski toponim Stretto postaje Tijesno (zapravo Tiesno, nap. A. C.), na isti način na koji je Spalato postao Spliet. Ali dok se Split već nakon prvog svjetskog rata oslobođio Slijeta, Tijesno je, na žalost, ostalo Tijesno do dana današnjega«.

Kao Tišnjanin zahvalan sam uredništvu Jezika i D. Dunkiću na zauzimanju za ispravnost naziva mojeg mjesta. Člančić me je ponukao da o nazivu ovog našeg malog »mista« kažem javnosti nešto konkretnije i više.

Na crtežu iz 1567. godine, koji se nalazi u Muzeju grada Šibenika nalazimo najstariji hrvatski naziv »Tischno«. Naziv mjesta Tisno stoji na četrdeset i tri isprave napisane glagoljicom od 1603. do 1717. godine, od strane tišnjanskih župnika glagoljaša. Tisnom ga nazivaju: fra Andrija Kašić Miošić (1759); Općina tišnjanska u svom »Oznamjenju, datom u Tisnom na 29. travna 1830« broj 328; zatim talijanski povjesničar Valentino Lago u svom djelu Memorie sulla Dalmazia. Na službenom pečatu pučke škole 1876. godine uz talijanski naziv stoji hrvatski naziv »Pučka učiona Tisno«, a Tisnom ga naziva i austrijski savjetnik Luigi Ma-

sche (1880) u svom djelu *Repitorio geografico-statistico dei luoghi abitati nel Regno di Dalmazia* (str. 256).

Naziv Tisno stoji u sudske mapama mesta (broj 17 i 17—22), sačinjenim prije 85 godina pri osnivanju zemljšnika za katastarsku općinu (K. O.) Tisno, koje je mape do svog ukidanja upotrebljavao tišnjanski sud, a zatim još i danas Općinski sud u Šibeniku.

Mjesto nazivaju Tisnom povjesničari Šibenika i njegove okolice Petar Kaer, Krste Stošić, Božo Dulibić i Slavko Grubišić, te brojni kulturni javni radnici, kao što su: Luka Jelić, Šime Mazzura (1840—1918), Petar Bačić, Lucijan Marčić, Borivoje Milojević, Frano Stojanov, Mladen Friganović, Ivan Grgić, Josip Horvat, Blaž Juršić, Ante Škobalj i drugi.

Povjereništvo za turizam i ugostiteljstvo NO-a oblasti Dalmacije u Splitu, u Pregledu kupališnih i turističkih mjesta Dalmacije, izdanom god. 1956. upotrebljava naziv Tisno. Ovaj naziv mesta stoji i na priloženoj karti Šibenskog turističkog područja.

Dr Mladen Friganović, jedan od naših najodličnijih stručnjaka u geografiji, u članku »Tijesno ili Tisno?«, objavljenom 3. XI. 1960. (Šibenski list 3. XI. 1960, str. 3), koji donosimo nepotpuno, piše: »Ime Tijesno nećjom se omaškom ili neznanjem uvuklo i udomaćilo čak i u službenoj nomenklaturi, ... trebalo bi ga zamijeniti s jedino ispravnim nazivom Tisno ... Tisnomu se ime počlapa s određenim jezičnim pojmom (pridjev tijesan-a-o), pa je u mijenjanim političkim prilikama u prošlosti bilo podložno istaknutoj modifikaciji. Prvobitno ime Tisno u vrijeme vršenja popisa stanovništva i izrade topografskih karata za Austro-Ugarske (kada je jedan od službenih jezika u Dalmaciji bio talijanski) bilo je prevedeno na talijanski u »Stretto«, a kasnije za stare Jugoslavije opet prevedeno u Tijesno kao obična riječ (pridjev općeg jezičnog značenja), a ne kao geografsko ime. A geografska se imena moraju čitati i pisati onako kako ih tamošnji stanovnici, u ovom slučaju Tišnjani, izgovaraju. I novi pravopis hrvatsko-srpskoga književnog jezika uči, da se geografska ime-

na preuzimaju u ijekavski i ekavski izgovor književnog jezika u onakovu obliku kako je u upotrebi u narodu dotičnoga kraja ... A službeno prihvaćen pravopis je svakako 'vrhovna instanca, pa bi grijeskom uobičajeno i u službenim izdanjima udomaćeno ime Tijseno trebalo zamijeniti i kao jedino pravilno prihvati i pisati Tisno.«.

U Rječniku hrvatskog ili srpskog jezika, JAZU, Zagreb, 1962—66, dio XVIII, str. 320 za naziv mesta stoji »Tijesnô, ime mesta u srednjoj Dalmaciji, zapravo je određeni pridjev u službi imenice srednjeg roda«, a na strani 341. piše »Tisno (s takvim se akc. govorom) ime mesta kod Šibenika, u Dalmaciji.«.

Institut za geografiju Svenčilišta u Zagrebu objavio je 1974. god. u šest knjiga geografiju SR Hrvatske. Knjiga VI. piše o Južnom Hrvatskom primorju (Dalmaciji) i na karti glavnih naselja makroregije, na strani 91. za mjesto, a na strani 128. za bivšu općinu stoji naziv Tisno.

Misljam da bi se pojedina mesta morala i službeno nazivati onako kako ih naziva narod dotičnog kraja. Stanovnici mesta su ikavci, oni ga nazivaju Tisnom, a sebe Tišnjancima. Danas u mjestu djeluje boduljska klapa, koja se zove Tisno. Ona pjeva »O Tisno moje ... i na amblemu joj stoji naziv Tisno. Don Krste Stošić piše: »Ispravan je naziv Tisno, kako narod zove svoje mjesto, a ne Tijesno, kako neki hoće da ga pogospode« (Sela Šibenskoga kotara 1941, str. 200).

Kroz svoju povijest Tisno se tako nazivalo i službeno, osim relativno kratkog razdoblja. U novije pak vrijeme, god. 1950. Narodni odbor oblasti, kao najviši organ vlasti u Dalmaciji, 1974. god. naši najodličniji stručnjaci u geografiji nazivaju mjesto Tisnom, a 1976. godine u zborniku Šibenik (str. 24), na karti područja općine Šibenske stoji za mjesto naziv Tisno.

Bilo bi vrijeme da se naziv mesta Tijesno već jednom zamijeni s jedino ispravnim nazivom Tisno »i to bez ikakve službene procedure i rješavanja putem 'nadležnosti'«, piše Mladen Friganović u navedenom članku.

Ako je, pak, za to potreban administra-